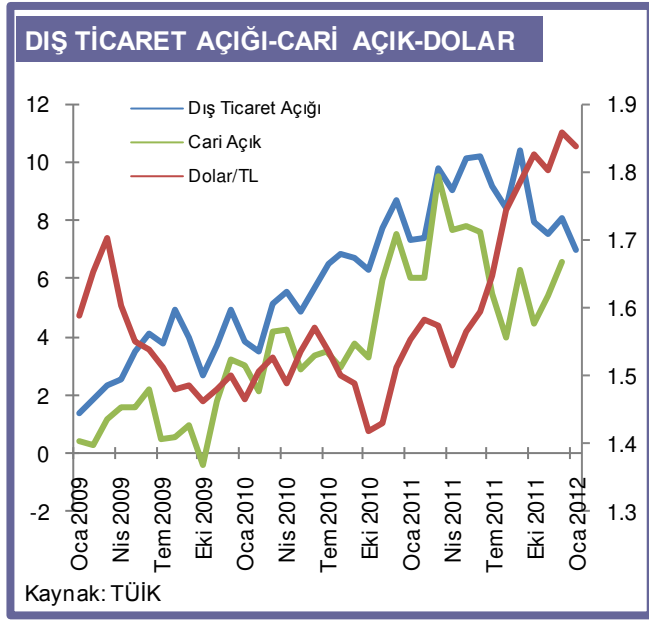

EKONOMİ BÜLTENİ 103

29 Şubat 2012

Yüksek Kurun Gecikmeli Etkileri ve Yeni Pazarlar Dış Ticaret Açığını Daralttı

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre; 2012 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %8.6 artarak 10.37 milyar dolara, ithalat %2.8 oranında artarak 17.38 milyar dolara yükselmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %60 düzeyinde oluşmuştur. Son 12 aylık dönem incelendiğinde ise ihracat %17.4 artarak 135.7 milyar dolar, ithalat %26.5 artarak 241.3 milyar dolara yükselmiştir. 12 aylık ortalamalara göre ihracatın ithalatı karşılama oranı %56 olup, uzun vadeli ortalama olan %65'in oldukça altındadır. Dolar kurundaki artışın gecikmeli etkileri ve daralan AB pazarına karşın geliştirilen yeni ihracat pazarları; ihracatın ithalatı karşılama oranında son aylarda %60 seviyesinin yakalanmasını sağlamıştır. Yüksek kurun gecikmeli etkilerinin halen devam etmesi bu oranın %60'ın üzerine taşınmasını sağlayabilecektir. Ancak, Ocak ayında TL'nin değer kazanması ve son olarak MB'nin üretimde yavaşlamayı işaret eden verilerin ardından faiz koridorunu daraltarak para politikasını bir miktar gevşetmesi; orta vadede iç talep ve ithalatı destekleyerek dış ticaret açığında tekrar artış eğiliminin yaşanmasına neden olabilecektir. Global ölçekte 2012 yılının seçim yılı olması ve küresel yavaşlama kaygıları, genişlemeci politikaları gündeme getirmesi, bu görüşü destekleyen dışsal sebepler arasındadır.

Dış Ticaret Açığı Orta Vadede Tekrar Yükselişe Geçebilir...

(milyar dolar)	Ocak 2011	Ocak 2012	%Değ.	Son 12 Ay 2011	Son 12 Ay 2012	%Değ.
İthalat	16905	17383	2.8	190758	241312	26.5
İhracat	9551	10374	8.6	115606	135777	17.4
Dış Ticaret Açığı	7354	7009	-4.7	75152	105534	40.4

Kaynak: TÜİK

Dış ticaret açığı, Ocak ayında önceki yılın aynı ayına göre %4.7 azalarak 7 milyar dolar olurken, son 12 aylık dönemde %40 oranında büyüyerek 105.5 milyar dolara çıkmıştır. 2012 yılına ihracatın ithalata göreceli daha güçlü başladığı iyimser bir tablo göze çarpmaktadır. Buna bağlı olarak, dış ticaret açığında son aylarda gözlenen yavaşlamanın, düşük kurun gelecek aylarda ithalatı tekrar desteklemesiyle, yerini artış eğilimine

bırakması beklenebilecektir

Ocak Ayında AB'ye Yapılan İhracat %43 ile Önceki Yıla Göre 4,2 Puan Düştü.

Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında, 2012 yılının Ocak ayında önceki yılın aynı ayına göre en hızlı ihracat artışı %9.94 ile Almanya'ya gerçekleşirken, bunu %7.25 ile Irak, %6.10 ile İngiltere izlemektedir. Aynı dönemde Avrupa Birliği'ne yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı 4.2 puan gerileyerek %43,5 düzeyinde gerçekleşmiştir. En çok ithalat yapılan ülkelere bakıldığında ise; ilk sırada %12.75'lik artışla Rusya dikkati çekerken, bunu sırasıyla %9.16 ile Çin, %7.74 ile Almanya izlemektedir. Son dönemde TL'nin tekrar değer kazanması ve AB bölgesindeki yavaşlama yeni ihracat pazarını geliştirme arayışlarını gündemde tutacaktır. Diğer yandan, düşük kurun cari açık üzerindeki olumsuz etkisi de göz önüne alındığında ise, MB'nin TL'nin gereğinden fazla değer kazanmasına engel olması beklenebilir.

İHRACAT YAPILAN ÜLKELER			İTHALAT YAPILAN ÜLKELER		
Ülke	Milyon \$	% Büy.	Ülke	Milyon \$	% Büy.
Almanya	990	9.94	Rusya	2,053	12.75
Irak	603	7.25	Çin	1,596	9.16
İngiltere	565	6.10	Almanya	1,404	7.74
İtalya	658	4.85	İran	871	7.14
Fransa	521	4.79	A.B.D.	1246	6.30
A.B.D.	309	4.40	İtalya	802	4.56
Rusya Fed	418	4.13	Fransa	601	3.52
B.A.E.	330	3.21	Hindistan	422	2.48
İspanya	287	2.80	Ukrayna	417	2.48
Hollanda	240	2.66	İspanya	377	2.47

İyimserlik ve Kötümserlik Çok Hızlı Yer Değiştiriyor.

Küresel yavaşlama endişelerine karşı MB'lerinin uyguladığı daha gevşek bir para politikası, AB Merkez Bankası'nın ikinci üç yıllık parasal genişleme programını açıklayacak olması ve 2012 yılında küresel ölçekte bir çok ülkede yapılacak olan genel seçimlerin yaratacağı popülist yaklaşımlar, iyimser bakışı desteklerken; Avrupa borç krizinde Yunanistan'ın mali sıkılaştırmadaki performansı, Çin'in dış ticaret açığı vermeye başlaması, Japonya'daki ekonomik yavaşlama sinyalleri ve İran sorunu ile beraberinde yaşanan petrol fiyatlarının kararsızlığı ise endişeli bakışın en önemli sebeplerini oluşturmaktadır. Risk iştahı ve belirsizlik, iyimserlik ve kötümserlik arasında çok hızlı değişimin yaşanmasına diğer bir deyişle piyasa psikolojinde depresif bir görünüme sebep olmaktadır. Söz konusu belirsizliğin aşılmasının zaman alacak olması ve ekonomik verilere olan yüksek hassasiyet; özellikle MB'lerinin güven verici ve tutarlı politikalar uygulamalarını daha da önemli hale getirmektedir.

OKFRAM olarak, yüksek kurun gecikmeli etkilerinin ihracat üzerindeki olumlu etkisinin ve Türkiye'nin daralan AB pazarındaki kaybı telafi etmeye yönelik yeni pazar arayışlarının sürmesini beklemekteyiz. Yeni yılın ilk aylarında gelen yavaşlama sinyallerinin yıl ortasına kadar devam etmesi ve ardından genişlemeci politikaların da katkısıyla toparlanma sürecinin başlaması beklenebilir. Nitekim, Ocak ayında TL'nin değer kazanması ve son olarak MB'nin üretimde yavaşlamayı işaret eden verilerin ardından faiz koridorunu daraltarak para politikasını bir miktar gevşetmesi; orta vadede iç talep ve ithalatı destekleyerek dış ticaret açığında tekrar artış eğiliminin yaşanmasına neden olabilecektir. Global ölçekte 2012 yılının seçim yılı olması ve küresel yavaşlama kaygıları, genişlemeci politikaları gündeme getirmesi, bu görüşü destekleyen dışsal sebepler arasındadır. Nisan ayında açıklanacak olan 4. çeyrek büyüme verisi de daha net bir yön tayini için belirleyici konumda olup; önemle izlenmelidir.